

Juhász Andris nótája

(Mutatvány Farkas Ferenc dalaiból.)

Tempo giusto ♩ = 58.

A nyirösi kukorica de sárga!

Ott lütték mög Juhász Andrist bo - ka - ba.

2. Juhász Andris nem vötte jezt tréfára,
Fölugrott a bársonyszőrü lovára.
3. Elrugtatott a Kis Örzsi csárdába,
Ott mulatott két nap hatodmagává!
4. „Halt! Embörök! Mind a hatan itt vagyunk,
Még az éjjel, ha csak lehet, mulatunk.“
5. Juhász Andris nem vötte jezt tréfára,
Fölugrott a bársonyszőrü lovára.
6. Fölugrott a bársonyszőrü lovára,
Elrugtatott az osztopányi bíró udvarába.
7. „Aggyon Isten, urak, papok jónapot!“
„Aggyon Isten Juhász Andris neköd is!“
8. „Azon kéröm urakat és papokat,
Engedjék el ezt a csekély bajomat.“
9. Későn van már, Juhász Andris nem löhet,
Fölkütték már Sopronyba ja levelet.“
10. „Ha fölkütték Sopronyba ja levelet,
Maj' mögtuggyák nemsokára hirömet!“
11. „Térdepűjj le kutya! ágyad elejbe!“
Revorverrel lütt bele a fejibe.
12. „Azon kéröm urakat és papokat,
(Ha möghalok) a bogárdi erdőszélbe tögyenek!“

Szövegváltozat: Kálmány Lajos: Szeged népe, (I—III. Arad és Szeged, 1881—91) III. köt. 206. l. *Hódi István.* — Az a. b. sorhoz lásd Magyar Népdalok (Magyar Remekírók 55. köt. Szerk.: Endrődi Sándor.) 169. l. 85. dal a. b. sorát:

„Verőcei kukorica de sárga,
Ott lútték mög Máté Jóskát bokába“.

A 2. és 5. versszakához lásd: Szeged népe I. 9. l. *Csehó Pista* 2. VSz.-át; III. 205. l. *Csehoj István* balladát; a 8. VSz.-hoz Kodály: „Karádi nóták“ megfelelő sorait.

Dallama nem tiszta pentaton.

Vargha Károly.

A kurtakorcsmák üldözése a régi Kecskeméten

Kecskemét már az 1848-as eseményeket megelőző időkben szabadult a földesúri hatalom alól, a megváltakozási eljárások még 1807. évben megindultak s a városnak a középkor vége óta saját határterületére vonatkozólag még az 1847. évben nemcsak hogy befejeződtek, de ez időre már az örökváltság teljes összegét is kifizetik. Az ezt követő időkre már csak a hódoltság alatt elpusztult környékbeli községek határterületének, pusztáknak megszerzése maradt hátra. Amikor még a város földesúri hatalom alatt állott, egyrészt azon körülmény folytán, hogy itt a földesurak közül soha senki nem lakott, másrészt a másfél százados török uralom következtében, amikor a város és földesurai között az érintkezés szerfölött megnehezült, a város belső életében, ügyeinek intézésében, sajtós, részben a rendkívüli idők szülte jogszokás indul meg.

Az adott körülményekhez, a helyi szükséghez mérten láttak napvilágot a bormérés, korcsmáltatás rendjét szabályozó, a földesúri fennsőbbiségtől függetlenül hozott helyi jogszabályok is. A bormérés jogát minden valószínűség szerint még a török időket megelőzőleg, a földesurak a községi közösségre ruházták át s a census összegében kaptak ennek fejében is kárpótlást.

A városnak a XVII. sz. közepe felé egyre jelentősebb bevétele származott a bormérésből, korcsmatartásból, tekintve, hogy magánosok, akár maguk termelték, akár más vidékről hozták a bort,¹ maguk nem mérhették, sőt egyidőben, még a saját termésüknek nagyobb részét is kötelesek voltak a város pincéjére adni (ezenkívül a dézsmát mindenkor megadni) s nem tarthattak ott-

¹ Efféle bejegyzések tanúsága szerint: „Vöttünk az Marosi emberektől 95 ako bort, akoiat flor 2 d...“ „Vöttünk az ladanj emberektől 72 ako bort...“ (Szolgálati jegyzőkönyvek a kecskeméti városi levéltárban. 1633. év.) Más, számtalan, XVII. sz.-i feljegyzés szerint: Izsákról, szegedi, halasi, ceglédi emberektől. (A helyi termés tehát ekkor még a szükségletet, amely ugyan nemcsak a lakosság szükséglete volt, nem fedezte.)